КУЛЬТУРНЫЯ ПЕРАЎТВАРЭННІ Ў СССР

СУСВЕТНАЯ ГІСТОРЫЯ.10 КЛАС

М.С.БУДАЕЎ, ДУА «СКІРМАНТАЎСКІ ВПК ЯС-СШ»

ПЛАН УРОКА

1. **Ліквідацыя масавай непісьменнасці і фарміраванне савецкай сістэмы адукацыі**
2. **Навуковыя адкрыцці**
3. **Асаблівасці развіцця літаратуры і мастацтва**
4. **Сацыялістычная дзяржава і царква**

УЗГАДАЕМ!

Якая сістэма адукацыі існавала ў Расіі да Кастрычніцкай рэвалюцыі?

Ці існаваў агульны доступ да ўстаноў адукацыі для прадстаўнікоў шырокіх слаёў грамадства?

Наколькі высокім быў узровень граматнасці сярод розных груп грамадства?

ЛІКВІДАЦЫЯ МАСАВАЙ НЕПІСЬМЕННАСЦІ І ФАРМІРАВАННЕ САВЕЦКАЙ СІСТЭМЫ АДУКАЦЫІ

Савецкая дзяржава надавала шмат увагі пытанням адукацыі насельніцтва. Яшчэ падчас Грамадзянскай вайны прымаліся захады па ліквідацыі масавай непісьменнасці.

У 1923 годзе было створана таварыства «Далоў непісьменнасць», якое ўзначальвалі М.І.Калінін і А.В.Луначар

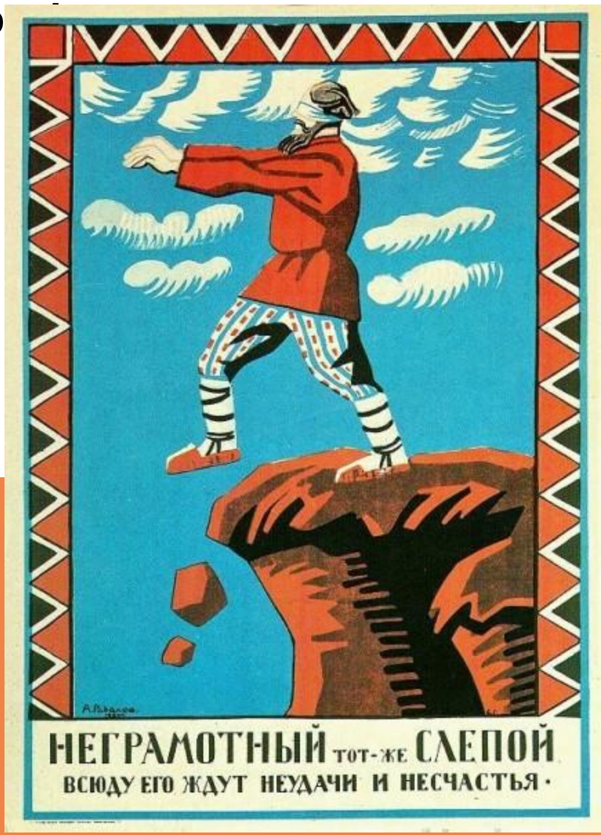

У 1918 годзе пачалася рэарганізацыі сістэмы народнай адукацыі. Была скасавана плата за навучанне і карэнным вобразам змянілася структура ўстаноў адукацыі.

Для азнаямлення з сістэмай савецкай адукацыі запоўнім табліцу:

Тып установы	Змест навучання
Працоўная школа	Дзве ступені навучання з тэрмінамі ў 5 і 4 гады
Рабфакі	Падрыхтоўка рабоча-сялянскай моладзі да навучання ў ВНУ
Рабочыя школы і прафесійныя курсы	Павышэнне прафесійнага ўзроўня рабочых
Тэхнічныя і сельскагаспадарчыя ВНУ	Ажыццяўлялі навучанне па тэхнічнаму і сельскагаспадарчаму профілю

НАВУКОВЫЯ АДКРЫЦЦІ

Савецкі Саюз выдаткоўваў вялізарныя грашовыя сродкі на развіццё фундаментальных галін навукі, сярод якіх:

даследванні атамнага ядра

тэорыя касмічных палётаў

тэорыя рэактыўнага руху

генетыка

фізіалогія

самалётабудаванне

ЯКІ ЎКЛАД У НАВУКУ ЯНЫ ЎНЕСЛІ?

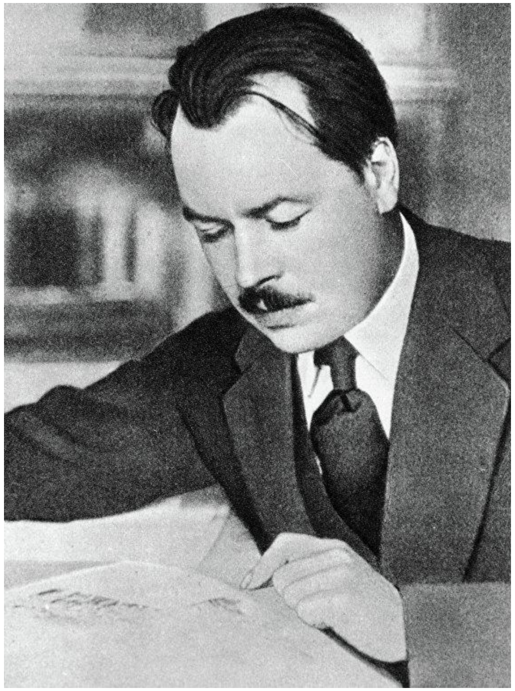

ВАВІЛАЎ

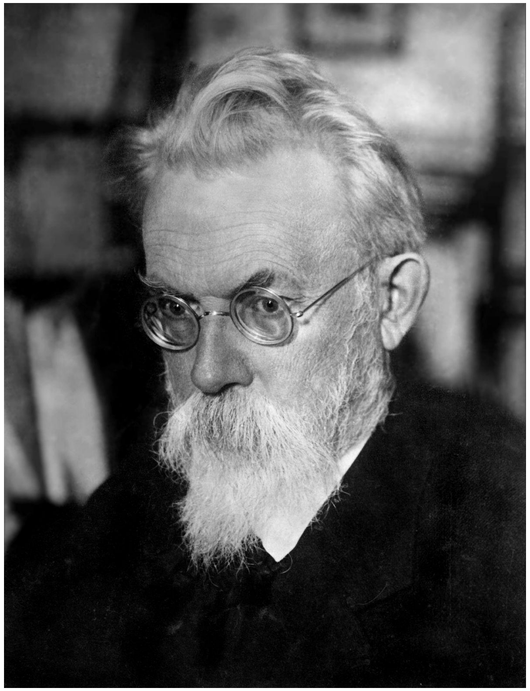

ВЕРНАДСКІ

ЦЫЯЛКОЎСКІ

АСАБЛІВАСЦІ РАЗВІЦЦЯ ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА

З сярэдзіны 1930-х гг. пачынаецца новы этап у развіцці мастацкай культуры. Афіцыйным і адзіным мастацкім прынцыпам становіцца прынцып сацыялістычнага рэалізму. Ён прадугледжваў стварэнне твораў, якія раскрываюць змест сацыялістычнага будаўніцтва і разглядаюць навакольны свет праз прызму барацьбы за сацыялізм.

Сацыялістычнае мастацтва

- **Літаратура**
  - Горкі, Талстоў, Шолахаў, Ром, Шагінян, Катаеў, Ільф і Васільевы, Пятроў, Макар, Чукоўскі, Гайдар, Жыткоў
- **Выяўленчае мастацтва**
  - Герасімаў, Пятроў-Водкін, Дайнэка, Гракаў, Іагансон
- **Кінематограф**
  - Эйзенштэйн, Дзыган, Герасімаў

РАБОТАЕМ НАД СХЕМАЙ

САЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ДЗЕРЖАВА І ЦАРКВА

Расія да 1917 г. была выключна рэлігійнай краінай. Рэлігія і царква аказвалі вялікі ўплыў на самыя шырокія пласты насельніцтва. Гэта стала адной з прычын жорсткага ціску бальшавікоў на Рускую Праваслаўную Царкву. Барацьбу з рэлігіяй яны разглядалі як частку свайго асветніцкага абавязку, а ў асобе царквы бачылі свайго «ідэалагічнага канкурэнта», які перашкаджаў распаўсюджванню атэізму.

У дзяржаве была нават створана спецыяльная арганізацыя, якая займалася барацьбой з праявамі рэлігіі і распаўсюджваннем атэізму – Саюз ваяўнічых бязбожнікаў (СВБ)

Савецкая ўлада змяніла сваю пазіцыю ў адносінах да царквы толькі пасля таго, як
РПЦ у гады Вялікай Айчыннай вайны заклікала да абароны Айчыны

ПАДВЯДЗЕМ ВЫНІКІ:

1. Як развівалася сістэма адукацыі ў Расіі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі?
2. Ці надавалася ўвага развіццю навукі?
3. Пра каго з вядомых савецкіх навукоўцаў вы даведаліся?
4. Пералічыце прадстаўнікоў савецкай літаратуры і мастацтва
5. Як складваліся адносіны царквы і дзяржавы?

Дамашняе заданне: § 16, заданні ў рабочым сшытку